Kõiki talvitavaid linde seob linnaga ainult kaudne huvi teataval perioodil; kevade poole lahkuvad nad sealt, asudes põlistele pesitamiskohtadele. Peale nende äralendu algab lõunapoolseil mail talvitavate, kuid meil pesitsevate rändlindude juurdevool. Esimestena ilmuvad märtsikuu alul asundustena linna puiestikes pesitsevad mustad varesed, kes järjekindlalt iga aasta oma pesi rohkesti katsuvad puude otsa ehitada. Kuid tavaliselt püüab inimene neid hävitada, ja seda täie õigusega, sest vareste ülalpidamine on kärarikas ja rahurikkuv. Sama kuu lõpu peale jõuavad kohale kuldnokad, ülesseatud pesakastidesse rohkel arvul pesitsema; ühel ajal viimastega või pisut varemini võib kuulda linna kohal, kõrgel õhus, ka ülelendavate põldlõokeste lõõritamist. Vähe hiljemini kostab igast puiestikust neis elutseva metsvindi kõlav laul ning nähakse vähesel arvul pesitsevaid linavästrikke. Ilmade soenedes ilmuvad vähehaaval üksteise järele kõik linna piiris pesitsevad laululinnud ühes mõne teise rühma esindajatega kohale; maikuu lõpu poole on viimsed rändlinnud pärale jõudnud; nende seast kõige tähelepandavamad on peale ülalnimetatute veel järgmised liigid:

Aprillikuu alul kuuldakse halli, vainu- ja laulurästast; neist pesitseb ainult esimene ja teine vähesel arvul Toomimäel ja kalmistuil, kuna viimane vaid läbilennul linnas peatub. Umbes ühel ajal rästastega nähakse raudtee tihedasse kuusetarasse pesa ehitavat punarind-kanepilindu ja sama kuu esimesel poolel kuuldub eespool-nimetatud kohtadel ja varjulistes aedades ka punarind-lepalinnu melanhoolilist laulu. Nendele järgneb linna-äärseil heinamail elutsev lambahänilane ja lagendikel teotsev ning kalmistute müürides pesitsev kivitäks. Kaunis tunduval arvul elutsevad meie puiestikes ka väike ja salu-lehelinnuke, kuna liristajat lehelinnukest kuuldub ainult Kassitoomil. Mõnes rohtaia tihnikus elutseb hääleandekas ööbik ja Emajõe läheduses asuvast, tiheda taimestikuga Mieleri maja aiast kuuldub sinirind-ööbiku kõlav laul. Põõsalindudest elutsevad puiestikes ja aedades kaunis tihti mustpea- ja pruunselg-põõsalind, kuna väike ning vööt-põõsalind on kaunis haruldane nähtus; sagedamini kuuldub aed-põõsalinnu laulu. Kärbsenäplastest silmame sageli halli ning musta kärbsenäppi, kuna väikest kärbsenäppi kohatakse vaid juhusliselt ta läbirändamisel Toomimäel. Väga osav laulja on käosulane, kelle meeldiv hääl kuuldub laialisemate puiestikkude lehtpuilt. Toomimäel ja kalmistuil kostab kõrgemate puude ladvast vahel ka peoleo hele vilistus; oma rippuva pesa ehitab ta kõrgesse puuokste tipuossa. Samades kohtades ning mõnes aias elutseb ka karmiinleevike, kelle pesa asub enamasti karumarja-põõsais. Pääsulastest elutseb linnas ning ehitab oma pesa majade karniiside külge räästapääsuke *(Chelidon urbica* (L.)); suitsu- ning kaldapääsukest nähakse vaid kevadel ning sügisel Emajõe kohal lendlemas. Harva teotseb linna puiestikes ka punaselgõgija *(Lanius collurio* L.), sama harva elutseb mõnes tihnikus soo-roo-

1) Üks suur kaldapääsukeste kolonii asub Raadi mõisa liiva-augu järsus kaldas kalmistute poolses küljes.